

SUID-AFRIKA VERLAAT GRYSLYS — VERTROUW HERSTEL

Oktober was nóg 'n veerkragtige maand vir markte, met beide plaaslike en globale indekse wat positief geëindig het. Die plaaslike FTSE/JSE All Share-indeks het 1.6% vir die maand gelewer en staan nou op 'n merkwaardige 33.9% vir die jaar tot dusver. Hierdie opbrengste is hoofsaaklik gedryf deur die sterk prestasie van hulpbron-aandele, wat sowat 'n kwart van die plaaslike aandelemark uitmaak. Alhoewel die hulpbron-sektor in Oktober met -4.8% gedaal het, is dit steeds op 'n indrukwekkende 95.1% vir die jaar tot dusver. Ontwikkelde wêreldmarkte, soos gemeet deur die MSCI World-indeks, het ook positief gevaar met 'n opbrengs van 2.0% in USD vir die maand en staan op 20.2% vir die jaar tot dusver.

SUID-AFRIKA KRY 'N INSPUITING VAN VERTROUW

Suid-Afrika het in die laaste week van Oktober welkome nuus ontvang toe die Financial Action Task Force (FATF) aangekondig het dat die land van sy "gryslus" verwyder word, na 33 maande van verhoogde toesig. Hierdie besluit is 'n belangrike stap vorentoe vir Suid-Afrika se finansiële stelsel en internasionale reputasie, en herstel vertroue in die land se vermoë om geldwassery en terrorisme-finansiering doeltreffend te beveg.

Gryslus-plasing het tasbare ekonomiese gevolge. Volgens navorsing deur die Internasionale Monetêre Fonds (IMF) lei sulke lysings gemiddeld tot 'n afname in kapitaalinvloei van sowat 7.6% van BBP — gedryf deur dalings van ongeveer 3% in direkte buitelandse beleggings, 2.9% in portefeulje-invloei en 3.6% in ander soort beleggings. Dit beperk groei en likiditeit omdat dit buitelandse belegging en internasionale finansiering ontmoedig.

Dit is dus geen verrassing dat die aankondiging wyd positief ontvang is nie. Die rand het op die dag versterk, terwyl plaaslike effekte-koerse gedaal het namate beleggers die verwikkeling verwelkom het.

AGTERGROND EN HERVORMINGS

Suid-Afrika is oorspronklik in Februarie 2023 op die gryslus geplaas nadat tekortkominge in sy raamwerk vir die bekamping van geldwassery (AML) en terrorisme-finansiering (CFT) geïdentifiseer is. Dit het onder meer swak wetstoepassing en onvoldoende koördinering van finansiële intelligensie behels — 'n weerspieëling van institusionele verval gedurende die voorafgaande dekade.

Die regering, onder leiding van President Cyril Ramaphosa, het daarop gereageer deur 'n gekoördineerde nasionale poging om hierdie tekortkominge aan te spreek. Dit het versterkte finansiële toesig, beter interagentskap-samewerking, en versnelde vervolging van finansiële misdade ingesluit. Teen Junie 2025 het die FATF bevestig dat Suid-Afrika suksesvol al 22 aksiepunte voltooi het, wat die weg gebaan het vir die verwydering in November.

Hoewel sommige aspekte — soos die vervolging van komplekse geldwassery- en terrorisme-finansieringsake — steeds verbetering verg, is hervormings voldoende geag vir verwydering.

HOOGTEPUNTE

Suid-Afrika Verlaat die Gryslus

- Die FATF het Suid-Afrika ná 33 maande van verhoogde toesig van die gryslus verwyder, danksy suksesvolle hervormings teen geldwassery en terrorisme-finansiering.
- Markte het positief gereageer — die rand het versterk en effekte-koerse het gedaal.

Vertroue en Belegging Herstel

- Die verwydering verbeter Suid-Afrika se internasionale aansien en beleggingsaantreklikheid — veral belangrik voor die G20-voorsitterskap in 2025.

Globale Markte Bly Stewig

- Aandelemarkte wêreldwyd het in Oktober positief gevaar.
- Die MSCI Wêreldindeks het met 2.0% in USD gestyg.
- Die JSE All Share het 1.6% gelewer, nou 33.9% op vir die jaar.

Handelwapenstilstand Tussen VSA en China

- 'n Eenjaar-ooreenkoms versag tariewe en bevorder stabiliteit.
- Belangrike toegewings is gemaak oor fentanyl, seldsame aardmetale en landbouprodukte.

VSA Regeringssluiting Gaan Voort

- Die tweede-langste sluiting in die geskiedenis duur voort — dit ontwrig data-vrystellings en verhoog risiko's vir ekonomiese groei en beleidsvorming.



EKONOMIESE EN MARKIMPLIKASIES

Gryslus-plasing het tasbare koste vir Suid-Afrika se ekonomie ingehou. Internasionale transaksies is aan verhoogde nakomingsvereistes onderwerp, wat die koste en kompleksiteit van internasionale transaksies verhoog het. Hierdie wrywing het beleggings gedemp en algehele vertroue in die plaaslike finansiële omgewing verswak.

Die verwydering van hierdie beperking is 'n belangrike mylpaal in die herstel van Suid-Afrika se reputasie as 'n geloofwaardige en betroubare finansiële jurisdiksie. Dit is veral tydig aangesien die land die G20-voorsitterskap in 2025 gehad het. Verbeterde beleggerssentiment — beide plaaslik en internasionaal — behoort kapitaalinvloei, krediettoestande en breër ekonomiese groei in die komende jaar te ondersteun.

INTERNASIONAAL: VERENIGDE STATE–CHINA HANDELSWAPENSTILSTAND

Globale markte het ook verligting gevind te midde van geopolitieke spanning ná 'n ontmoeting tussen die Amerikaanse president, Donald Trump, en die Chinese president, Xi Jinping, in Suid-Korea. Die twee leiers het 'n eenjaar-handelswapenstilstand ooreengekom, wat die instelling van tariewe en uitvoerbeheer, wat 'n hernude handels-oorlog kon aanwakker, vir eers uitgestel het.

Ingevolge die ooreenkoms sal die Verenigde State sy tarief op sekere China-invoere wat verband hou met fentanyl van 20% tot 10% verlaag, wat die gemiddelde tarief op Chinese invoere van ongeveer 57% tot sowat 47% verminder. China het op sy beurt ingestem om onlangs aangekondigde uitvoerbeperkings op seldsame aardmetale — kritieke insette vir wêreldwye vervaardiging — op te skort, en om aankope van Amerikaanse landbouprodukte te hervat.

Hoewel die toegewings beskeie is, verteenwoordig dit 'n betekenisvolle stap na die stabilisering van handelsbetrekkinge tussen die wêreld se twee grootste ekonomieë. Die ooreenkoms sluit ook verbintenisse in tot verdere gesprekke oor halfgeleiers, skeeps-verwante tariewe, en samewerking oor die bekamping van fentanyl. Beide partye beplan wedersydse staatsbesoeke in 2026, wat 'n geleentheid bied om op die raamwerk wat in Suid-Korea gevestig is, voort te bou.

Ontleders beskou die ooreenkoms as 'n taktiese eerder as 'n strategiese de-eskalasie. Dit bring korttermyn-verligting vir globale markte, maar laat baie van die dieper strukturele kwessies onopgelos. Nietemin voorkom dit 'n nuwe rondte tariewe wat 100% kon oorskry het, en bied dus 'n tydelike hupstoot aan wêreldhandel-sentiment en voorsieningsketting-stabiliteit.

VOORTGESETTE AMERIKAANSE REGERINGS-SLUITING

Teenoor die positiewe nuus elders, beleef die Verenigde State voortgesette politieke verlamming. Die regering is sedert 1 Oktober gesluit — nou die tweede-langste in die geskiedenis. Ondanks 13 Senaat-stemme om die politiese blokkering te beëindig en befondsing goed te keur, het geen wetsontwerp die vereiste 60 stemme bereik nie.

Die ekonomiese impak neem toe. Ten minste 29 groot data-vrystellings is vertraag, wat beleidsmakers se vermoë om die ekonomie te beoordeel belemmer. Ongeveer 670 000 federale werknemers is met verlof gestuur, terwyl 'n verdere 730 000 as noodsaaklik beskou word en sonder betaling werk — waaronder lugverkeersbeamptes, sekuriteitspersoneel en gesondheidswerkers. Militêre personeel word ook geraak.

Met gesinsinkomste en verbruik onder druk en markonsekerheid hoog, neem die druk op wetgewers toe om 'n oplossing te vind. Hoe langer hierdie politieke blokkering voortduur, hoe groter die risiko vir korttermyn-ekonomiese groei.

Die inligting en menings in hierdie dokument word in goeder trou opgeteken en is gebaseer op bronne wat as geloofwaardig geag word. Daar word geen verklaring, verbintenis of waarborg van watter aard ook al gegee oor die akkuraatheid en/of volledigheid van sodanige inligting of die korrektheid van sodanige opinies nie. Portfolio Analytics ("Analytics") kan hoegenaamd nie op enige van die voorstelle, vooruitskattings of stellings in hierdie Nuusbrief op enige wyse hoegenaamd aanspreeklik gehou word nie en hoe dit ook al ontstaan het ten opsigte van enige eis, skade, verlies of uitgawes wat direk of indirek gelyk word deur 'n belegger wat handel op die inligting in hierdie dokument vervat nie. Die inligting in hierdie dokument is slegs vir feitelike inligting en bemarkingsdoeleindes en is geen vorm van advies, leiding of aanbeveling nie. Verder, as gevolg van die feit dat Analytics nie as 'n finansiële adviseur optree nie, het Analytics nie 'n finansiële behoefte-ontleding gedoen nie en vertrou op die behoefte-analise wat die belegger se finansiële adviseur uitgevoer het. Analytics beveel aan dat die Belegger veral sorg dat die inligting in hierdie dokument gepas is, gegewe sy doelwitte, finansiële situasie en spesifieke behoeftes, aangesien daar beperkinge kan wees op die toepaslikheid van die advies. Geen waarborg vir beleggingsprestasie of kapitaalbeskerming moet uit die inligting in hierdie dokument afgelei word nie. Portfolio Analytics (Pty) Ltd, is 'n gemagtigde Finansiële Diensteverskaffer. FSP No. 631. Telefoon: (011) 463-9600 Faks: (011) 463-8279. Webwerf: www.analytics.co.za WGA Wealth Group (PTY) Ltd is 'n gemagtigde Finansiële Diensverskaffer. FSP No.49917 Tel: 0823771748 Web: www.wgawealth.co.za

